

LA IMMIGRACIÓ OCCITANA

L'arribada d'un gran contingent d'occitans i gascons al Baix llobregat mereix un tractament diferenciat dintre dels corrents migratoris que es produïren a la comarca a l'època dels Àustria. Mitjançant l'anàlisi i buidatge dels llibres de matrimonis, s'han pogut localitzar i identificar la totalitat d'aquests nouvinguts francesos, la qual cosa ha permès quantificar el nombre d'arribades, calcular el percentatge de marits francesos, respecte al total de casaments enregistrats, observar la tipologia dels matrimonis o conèixer el bisbat de procedència dels cònjuges¹ i la seva activitat sociolaboral.

A partir d'aquestes actes de matrimoni, s'obté una visió general del tema encara que no completa, donat que d'una banda, els cònjuges casats al regne de França, així com els solters i les solteres, no es troben consignats en aquesta documentació. D'altra banda, la presència de població francesa és pot constatar en altres fonts: eclesiàstiques (expedients diocesans, llibretes de compliment pasqual, visites pastorals, llibres de confraries, natalicis i obituaris), notariais (capítols matrimonials, testaments i actes), municipals i generals (registre de malalts de l'Hospital de la Santa Creu, matrícules de francesos, acords plenaris, cartes de franqueses, provisions de càrrecs i altres). I, ultra això, sembla versemblant pensar que els rectors podrien ocultar la procedència dels immigrants en un context de conjuntura crítica d'animadversió, tant política com social, envers els forasters.² És possible, doncs, que no hi siguin representats tots els francesos que immigraren; però sembla evident pensar que els nouvinguts enregistrats en els llibres de casaments arrelaren plenament a la comarca i contribuïren al creixement de la població de Catalunya.

Des que es van publicar les clàssiques obres de Jordi Nadal i Emili Giralt³ i d'Enric Moreu-Rey,⁴ aquest ha estat un tema més o menys tractat en profunditat per abundoses monografies locals o comarcals, encara que, malgrat els esforços, no s'ha pogut arribat a completar per a la totalitat del territori català. En aquest capítol es pretén comprovar si

¹ Cal notar que a partir del Tractat dels Pirineus -7 de novembre de 1659-, es consideren també francesos, els immigrants procedents del bisbat d'Elna-Perpinyà.

² Joan F.Lladó, en el seu treball d'immigració occitana a Sant Andreu de la Barca, observa que hi ha una forta ocultació de francesos en els llibres de noces. Entre 1561 i 1700, en 11 casos no s'especifica que el nuvi fos del regne de França (16,9%), el que representa una ocultació d'un 3,1% d'immigrants.

³ NADAL, JORDI I GIRALT, EMILI: *La population catalane...*, 1960.

⁴ MOREU-REY, ENRIC: *Els immigrants francesos...*, 1959.

el degoteig de persones de l'altra banda dels Pirineus tingué un paper tan cabdal per a la demografia i l'economia del Baix Llobregat com el que han assignat Jordi Nadal i Emili Giralt, per al Maresme i per al conjunt de Catalunya,⁵ o el mateix Jaume Codina,⁶ per al Delta del Llobregat; o si bé, aquest flux immigratori no fou tan generalitzat arreu del Principat, ni resultà tan colpidor, tal i com s'extreu dels estudis de Valentí Gual,⁷ per a la Conca de Barberà o Jaume Dantí,⁸ per al Vallès Oriental i per al conjunt dels Països Catalans.

Un cop s'ha procedit al recompte de noces amb presència de cònjuges de naturalitat francesa, s'ha consignat, l'estat civil, el lloc de procedència, l'ofici del nuvi i la data de la cerimònia. Amb posterioritat, s'han revisat els noms i cognoms d'aquests occitans per detectar les dobles anotacions. En aquest sentit, cal dir que s'ha considerat francès o francesa tot contraent que ha aparegut en la partida com a tal i, a més a més, els fills o filles dels francesos que no s'havien comptabilitzat anteriorment. Quant a l'estat civil del cònjuge, en els casos que no s'anotava aquesta informació, s'ha pres el determini de considerar-los fadrins o donzelles. Respecte a la procedència, s'ha fet necessari localitzar el bisbat d'origen d'alguns nouvinguts a partir de la consulta toponímica de la parròquia francesa d'on provenien. En alguns casos, fins i tot, ha calgut fer una interpretació personal de la grafia dels bisbats i dels noms de lloc que apareixen.

QUANTIFICACIÓ I PERIODIFICACIÓ DE LES ARRIBADES

L'allau d'immigrants que arribaren al Baix Llobregat al llarg de l'època dels Àustria apareix reflectida en els llibres de noces des del principi de la sèrie.⁹ S'han documentat, entre 1565 i 1699, un total de 686 partides de matrimoni amb presència francesa —prop de l'11% de tots els casaments—. Aquests enllaços corresponen a 725 contraents occitans, atès que en 39 ocasions sengles cònjuges eren de nació francesa.

⁵ NADAL, JORDI. i GIRALT, EMILI: *La population catalane...*, 1960. i *La immigració francesa a Mataró...*, 1966.

⁶ CODINA, JAUME: "La immigració francesa...", dins: *XXV Assemblea...*, p. 226-371. i CODINA, JAUME: *El Delta del Llobregat i Barcelona...*, 1971

⁷ GUAL, VALENTÍ: *Gavatxos...*, 1991.

⁸ DANTÍ, JAUME: "La població: creixement..." dins: *Història...*, 1997, p. 72-87 i *Terra i població...*, 1988.

⁹ Amb dades d'Abrera (1602-1699), Begues (1583-1699), Cervelló (1657-1699), Corbera (1567-1699), Martorell (sèries fracturades de 1648 fins a 1662, 1674-1676 i de 1690 a 1699), Olesa (1599-1699), Papiol (1565-1699), Sant Andreu (1566-1699), Sant Boi (1567-1699), Sant Climent (1607-1699), Sant Feliu (1583-1714), Sant Just (1580-1699), Santa Coloma (1581-1699) i Torrelles (1566-1699).

A la Taula XIII, es constata el període d'arribada dels 725 immigrants. És significatiu observar, en primer lloc, que per sexes, els 664 homes representen el 92% dels immigrants, restant un escàs 8% per a les 61 dones; en aquest sentit, els marits francesos representen el 10,7% del total d'homes que es casen a la parròquia i un 26,4% de tots els immigrants masculins. Pel que fa a les dones, només representen l'1% del total de cònjuges femenines i un 3,5% de les immigrants.

Per decennis, si es relacionen les dades que es disposa sobre els nuvis francesos respecte al total de matrimonis, destaca la forta aportació d'immigrants a les dècades 1580-89 (41 cònjuges masculins d'un total de 190 nuvis –un 22%–) i 1610-19 (amb un màxim de 95 marits francesos d'un total de 474 –un 20%–). Cal esmentar també el tant per cent que s'obté als decennis 1570-79 i 1600-09, a l'entorn del 18%. Per contra, els últims decennis del segle XVII enregistren, quantitativament, els valors més baixos de la sèrie: 16 marits estrangers de 823 consorts masculins al 1690-99 (un minso 2%) i 20 nuvis ultrapirinenecs de 554 cònjuges, al 1680-89 (sense arribar al 4%). Per al període 1565-69, comptant únicament amb les dades incompletes de quatre poblacions –Corbera, Papiol, Sant Boi i Torrelles–, s'obté el percentatge més alt de presència francesa, superior al 23% (6 francesos de 26 noces).

**Taula XIII: Presència francesa en els matrimonis del Baix Llobregat.
(1565-1699)**

DECENNIS	Total cònjuges francesos	Marits francesos	% marits francesos	Mullers franceses	% mullers franceses	Noces totals
1565-69 *	6	6	23,1	-		26
1570-79	28	26	18,2	2	1,40	143
1580-89	49	41	21,6	8	4,21	190
1590-99	54	48	16,8	6	2,10	286
1600-09	90	76	17,6	14	3,24	432
1610-19	104	95	20	9	1,90	474
1620-29	77	69	14,3	8	1,66	481
1630-39	72	67	12,3	5	0,92	545
1640-49	79	79	12,8			618
1650-59	66	65	9,7	1	0,15	669
1660-69	28	27	5,6	1	0,21	483
1670-79	32	29	5,5	3	0,57	529
1680-89	23	20	3,6	3	0,54	554
1690-99	17	16	1,9	1	0,12	823
Total	725	664	10,6	61	0,98	6253

Font: Llibres de matrimonis del Baix Llobregat. Elaboració pròpia.

Globalment, es reitera que els 664 nuvis francesos que es casaren a la comarca, entre 1565 i 1699, representen un 11% del total de cònjuges masculins; no obstant això, cal matisar que si s'analitzen les dades per períodes cronològics, s'obtenen xifres proporcionalment més altes, i més en consonància, possiblement, amb els resultats que alguns treballs d'investigació han recollit a d'altres localitats o zones. Així, s'observa que, entre el 1565 i el 1639, la presència de marits francesos al Baix Llobregat puja fins el 16%, mentre que si s'analitza el període 1570-1619, les dades s'apropen al 20%. Per parròquies, destaquen els resultats que s'obtenen a Sant Climent-Viladecans, un 29,2% de casaments amb marit d'origen francès —entre 1607 i 1619—, xifra que s'eleva a un 31,6% per al decenni 1610-19; Sant Boi, que entre 1570 i 1619 obté un 27,3% de francesos, augmentat al 30,1% per a la segona dècada del segle XVII; Sant Feliu, amb un 23,6% per al període 1580-1619, i que esdevé un 33,3% als decennis 1580-89 i 1600-09; i Olesa, amb un 18,1% entre 1600 i 1620 —cal destacar que es tracta de les quatre parròquies més poblades d'aquest estudi—. Per contra, en les últimes dècades del segle XVII (1660-1699), arran del Tractat dels Pirineus, només s'hi casen a tota la comarca 92 homes de nació francesa, corresponents a un escàs 3,85% del total. S'evidencia, doncs, una màxima concentració d'ultrapirinenecs entre les dues últimes dècades del segle XVI i les dues primeres del XVII, mentre que a partir de 1660, l'aportació estrangera fou poc més que simbòlica.

A la Taula XIV es pot observar la distribució geogràfica dels marits francesos que es casen al Baix Llobregat. D'una banda es disposa del total de matrimonis que tingueren lloc als diferents nuclis de població arreu de la comarca —per decennis i per al període estudiat—; d'altra banda, es constata el nombre de cònjuges masculins francesos amb els percentatges que representen respecte al total de cada localitat. A retenir els 216 nuvis occitans que es casen a Sant Boi entre 1565 i 1699, ja que els correspon un 17,5% del total de matrimonis —l'aportació més alta de la comarca, potser degut a què és una de les parròquies més grans i que, àdhuc, està situada a la fèrtil zona dèltica, la qual cosa pressuposa, possiblement, l'existència d'una major diversitat professional i un dinamisme econòmic més notori—; així mateix, són significatius els 72 francesos de Sant Climent-Viladecans (que representen un 12%, entre 1607 i 1699) i els 24 de Torrelles, els 39 de Sant Andreu i els 28 de Sant Just (tots ells a l'entorn d'un 11% del total de cada parròquia, entre 1565 i 1699). Per contra, Begues esdevé la

parròquia amb menys immigració, 13 nuvis d'origen francès entre 1575 i 1699, representant un exigu 4,1% del total de noces; també és minsa l'aportació d'immigrants a Santa Coloma (5,9%). Ambdues parròquies, però, tenen en comú la seva escassa població i una situació orogràfica adversa.

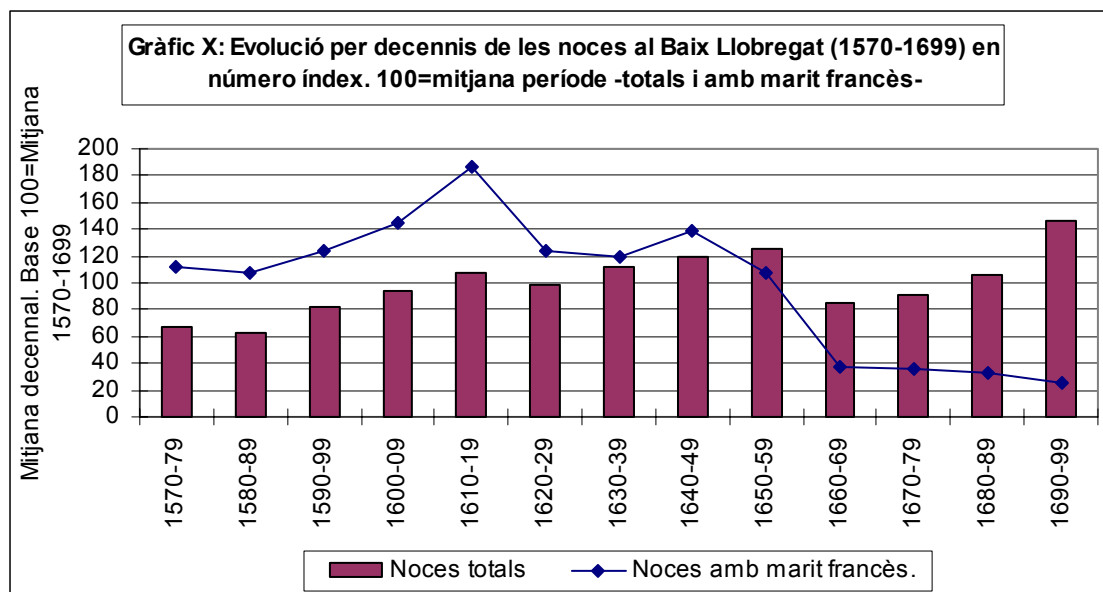
Per aprofundir en l'evolució de la immigració occitana respecte al conjunt de matrimonis, s'ha calculat el número índex decennal, a partir de la mitjana de cada dècada, aplicant com a base 100 el promig del conjunt dels contraents masculins occitans i del total de les noces —Gràfic X—. En aquest sentit, es pot observar quina és la tendència que marquen tant els casaments en general com els enllaços que presenten el nuvi d'origen gavatx, en particular. En sentit general, els matrimonis mostren un constant tram alcista, que es dona entre 1580 i 1659, malgrat la lleugera inflexió dels anys vint. Al decenni 1660-69, la comarca pateix una estagnació i es produeix una davallada important en el nombre de casaments, degut, segurament, a l'impacte que provoca sobre la població comarcal la conjuntura crítica de la Guerra dels Segadors, la pesta i la fam.

A partir de 1670-79 es recupera la tendència a l'alça, per assolir els nivells màxims al darrer decenni de la sèrie —1690-99—. Per als casaments amb marit d'origen francès s'observa una ràpida i intensa tendència a l'alça —entre 1580 i 1619— que s'estronca bruscament entre 1620 i 1639. La dècada de 1640-49 suposa una lleugera revifada que queda definitivament tallada a partir de 1650, moment en què la tendència cau, primer bruscament —1650-1669—, i després suaument, fins al final del període. Aquesta aguda davallada del corrent immigratori podria atribuir-se a una millora social i econòmica del país d'origen, coincidint amb l'augment demogràfic sota el regnat de Lluís XIV, i per les conseqüències que portà el Tractat dels Pirineus, malgrat que les fèrtils terres del Baix Llobregat restaven mig despoblades.

Taula XIV: Noces enregistrades a les parròquies del Baix Llobregat. (1565-1699)

1.-TOTAL DE MATRIMONIS																
DECENNIS	Abrera	Begues	Cervelló	Corbera	Martorell	Olesa	Papiol	Snt. Andreu	Snt. Boi	Snt. Climent	Snt. Feliu	Snt. Just	Snta. Coloma	Torrelles	TOTAL	% decennal
1560-69 *				2			10	5	4					5	26	0,42
1570-79		7**		23			30	19	48					16	143	2,3
1580-89		7**		26			11	19	60		33	4**	17	13	190	3
1590-99		18		21			20	42	108		22**	18	21	16	286	4,6
1600-09	17	18		34		114	19	28	90	13**	33	30	17	19	432	7
1610-19	15	8		27		118	-	39	93	76	39	22	19	18	474	7,6
1620-29	17	29		24		122	23	21	98	56	43	25	10	13	481	7,7
1630-39	20	36		29		127	16	18	98	80	48	33	19	21	545	8,7
1640-49	32	27		37	35**	130	21	16	128	81	57	22	14	18	618	9,9
1650-59	22	46	6**	35	110	139	25	30	108	72	29	25	9	13	669	10,7
1660-69	19	31	26	38	35**	96	24	27	76	39	36	23	8	5	483	7,7
1670-79	19	27	46	25	50**	63	25	32	88	53	45	21	13	22	529	8,5
1680-89	23	32	38	28	-	147	21	24	118	50	37	13	9	14	554	8,9
1690-99	21	31	55	36	134	158	32	35	123	79	54	29	13	23	823	13,2
Total	205	317	171	385	364	1214	277	355	1240	599	476	265	169	216	6253	
2.-PRESENCIA DE MARITS FRANCESOS ALS LLIBRES DE MATRIMONIS DE LA COMARCA																
DECENNIS	Abrera	Begues	Cervelló	Corbera	Martorell	Olesa	Papiol	Snt. Andreu	Snt. Boi	Snt. Climent	Snt. Feliu	Snt. Just	Snta. Coloma	Torrelles	TOTAL	% decennal
1560-69 *				1			2	-	1					2	6	23,1
1570-79				1			3	5	12					5	26	18,2
1580-89		1**		5			-	2	17		11	1	3	1	41	21,6
1590-99		1		-			1	7	27		2**	4	4	2	48	16,8
1600-09	2	-		3		21	1	4	25	2**	11	5	1	1	76	17,6
1610-19	2	2		2		21	-	5	28	24	6	2	1	2	95	20
1620-29	2	1		2		16	3	6	20	11	2	3	-	3	69	14,3
1630-39	3	2		5		13	-	3	18	7	7	4	-	5	67	12,3
1640-49	5	2		5	2**	13	2	2	30	13	1	2	-	2	79	12,8
1650-59	3	3		6	14	8	2	1	16	3	4	4	-	1	65	9,7
1660-69	2	1	1	3	4**	7	2	-	5	1	-	1	-	-	27	5,6
1670-79	-	-	1	2	7**	1	1	2	7	8	-	-	-	-	29	5,5
1680-89	-	-	1	2	-	2	2	1	7	2	1	1	1	-	20	3,6
1690-99	-	-	-	-	4	3	-	1	3	1	3	1	-	-	16	1,9
Total	19	13	3	37	31	105	19	39	216	72	48	28	10	24	664	
*Les sèries d'esposalles no comencen en el mateix any a totes les parròquies, per la qual cosa aquest període no és complet.																
**Dades molt incompletes per a aquests decennis.																

Font: Llibres de matrimonis del Baix Llobregat. Elaboració pròpia.

Font: Llibres de matrimonis del Baix Llobregat. Elaboració pròpia.

A la Taula XV, es recullen els percentatges de marits francesos que s'han obtingut en el buidatge dels llibres de noces de les parròquies consignades, amb l'objectiu de comparar-los amb els valors aconseguits per al Baix Llobregat.¹⁰

¹⁰ AGUADÉ, JAUME: "La població de Vilabella..." dins *Actes...*, 1988, p. 11-27.
BALANZA, FERRAN: Informació mecanografiada i inèdita d'una recerca en curs, a partir del buidatge del *Llibre de Matrimonis 1599-1648*.
BENCOMO, CARMÉ i altres: *Aproximació...*, 1986.
BUSQUETS, JOAN i SIMON, ANTONI: *Girona al segle XVII*, 1993.
CANYAMERES, ESTEVE: "La immigració francesa al Vallès Occidental". Treball inèdit.
CASELLAS, EVA: "Nupcialitat a la parròquia de Sant Pere de Torelló...". Treball inèdit, 1995.
CASTELLS, FRANCESC: "Estudi sobre l'arribada...". Treball inèdit, 1991.
DANTÍ, JAUME: *Terra i població al Vallès Oriental...*, 1988.
FARGAS, MARIA A.: "Movimientos migratorios..." dins *Beca de Formación de Investigadores*, 1990, p. 785-795.
FERNÁNDEZ, IVÁN: "Immigració occitana a Corbera...". Treball inèdit, 1995.
GUAL, VALENTÍ: "Gavatxos"..., 1993.
JURADO, SILVIA: "Petita aproximació...", Treball inèdit, 1997.
GUAL, XABIER i MILLÀS, CARLES: "La immigració francesa...". Treball inèdit, 1995.
LLADÓ, JOAN F.: "Occitans a Sant Andreu de la Barca". Treball inèdit, 1991.
LLADÓ, JOAN F.: "Puigreig...". Treball inèdit, 1996.
LLADÓ, JOAN F.: "Buidatge i resultats d'occitans...". Treball inèdit, 1996.
LLADÓ, JOAN F.: "Matrimonis amb marit occità al Solsonès". Treball inèdit, 1996.
MASDÉU, RAIMON: *Demografia de Sant Just* (tesina de llicenci.), 1992., p. 136-138.
MILLÀS, CARLES: "La immigració...", *Materials...*, 2 (1996), p. 85-93.
NADAL, JORDI: "La població..." dins: *Història...*, vol. IV., 1978, p. 48-63.
OLIVÉ, FRANCESC: *Valls de la crisi...*, Barcelona: UB (tesi doctoral), 1989.
OLIVERAS, FRANCESC: "Sant Boi, 1625-1660. Una població catalana enmig de les crisis del segle XVII", treball inèdit, 1995.
PÉREZ, JORGE: "La immigració francesa a Calonge". Treball inèdit, 1998.
PLA, CARMÉ: "La immigració occitana a Malgrat de Mar". Treball inèdit, 1995.
PLANES, RAMON: "Les ordinacions..." dins: *Miscel·lània...*, 1992, p. 495-500.
RECASENS, JOSEP M.: "Datos para el...", *Revista Técnica...*, 19 (1969), p. 47-56.

Taula XV: La immigració francesa a diferents parròquies catalanes: segles XVI i XVII*

Parròquia	Període	% de marits francesos respecte al total de noces	Font: autor i pàgina**
Aguiló	1570-1588	11	Gual, 52
Anglesola	1565-1600	12,6	Lladó
Àrdevol	1566-1593	9,3	Lladó
Arenys de Munt	1566-1700	8,4	Torrent
Argentona	1567-1720	9	Castells
Banyoles	1588-1631	15,04	Serra
Barberà de la Conca	1601-1680	2,3	Gual, 16
Barcelona (Sant Just)	1576-1700	12,97	Nadal, 54
Barcelona (Sant Just)	1566-1599	24,97	Fargas, 785-795
Barcelona (Santa Maria del Pi)	1690-1720	6,24	Vilarubia, 6-9
Belltall	1611-1623	20,8	Gual, 62
Bigues	1570-1700	3,68	Dantí, 137-141
Blancafort	1563-82/1606-36	6,06	Gual, 17
Calonge	1576-1637	5,71	Pérez
Campins	1630-1700	6,2	Dantí, 141
Cànoves	1570-1700	4,6	Dantí, 137-141
Cassà de la Selva	1591-1700	4,18	Nadal, 53
Castellbisbal	1650-1659	7,14	Gual i Millàs
Clarà	1606-1620	4,5	Lladó
Conesa	1595-1650	6	Gual, 62
Corbera de Llobregat	1582-1700	10,5	Fernández
Creixell	1576-1700	4,42	Nadal, 54
Cubelles	1634-1660	9,61	Jurado
Figuerola del Camp	1566-1640	8,42	Teixidó, 149-162
Figuerola-Guimons	1583-1650	9	Gual, 52
Forés	1571-1650	4,03	Gual, 17
Girona (catedral)	1600-1601	15	Busquets, 8
Igualada	1551-1630	15,1	Torras, 97
La Guàrdia dels Prats	1594-1630	6,06	Gual, 18
L'Ametlla del Vallès	1570-1700	6,85	Dantí, 137-141
Les Piles	1569-1634	9	Gual, 51
Llavaneres	1575-1675	6,66	Nadal, 54
Lleida	1547-1600	17,44	Vilalta, 308-313
Lliça d'Amunt	1570-1629	6,2	Dantí, 137
Llobera	1571-1700	3,7	Lladó
Malgrat de Mar	1589-1700	7,78	Pla
Martorell	1599-1624	28,5	Balanza
Mataró (Santa Maria)	1617-1700	8,15	Nadal, 54
Montargull-Rauric	1576-1600	5,1	Gual, 62
Palamós	1576-1700	5,84	Nadal, 54
Papiol	1566-1700	6,71	Millàs, 86

ROSELL, GLÒRIA: "La immigració francesa a Sant Sadurní...". Treball inèdit, 1992.

SERRA, IMMA: "El llibre de matrimonis de Santa Maria dels Turers...". Treball inèdit, 1998.

TEIXIDÓ, JAUME: "La immigració francesa a Figuerola del Camp (1566-1640) i la seva confraria" dins *Actes del IV Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, dins "Pedralbes", núm. 18. Vol. I, 1998, p. 149-162.

TORRAS, JOSEP M.: "Demografia i societat a Igualada...", dins *Miscel·lània Aqualatensis*, 4 (1987), p. 87-109.

TORRENT, PILAR: "La immigració occitana a Arenys de Munt...", *Arenys*, 25 (1994), p. 22-23.

VILALTA, MÀRIA J.: *Població, família i treball a la Lleida...*, UB (tesi doctoral), 1992, 308-313.

VILARRUBIA, ROGER: "Forasters a la Guerra de Successió...". Treball inèdit.

ZUCCHITELLO, MARIO: *Homes, vaixells i mercaderies...*, CET.

Parròquia	Període	% de marits francesos respecte al total de noces	Font: autor i pàgina**
Passanant	1580-1650	4,3	Gual, 62
Pontils-Valdeperes	1585-1660	12,2	Gual, 52
Puigreig	1599-1692	5	Lladó
Rubí	1576-1625	13,81	Bencomo, 100
Sant Andreu de la Barca	1566-1636	19,3	Lladó
Sant Boi del Llobregat	1625-1660	37	Oliveras
Sant Celoni	1570-1629	13,5	Dantí, 137
Sant Cugat del Vallès	segles XVI-XVII	25	Canyameres
Sant Joan de les Abadesses	1576-1714	5,2	Ribas, 146
Sant Just Desvern	1580-1700	10	Masdéu
Sant Julià d'Alta	segles XVI-XVII	12	Canyameres
Sant Llorenç de Morunys	1627-1680	0,7	Lladó
Sant Sadurní d'Anoia	1567-1646	20,3	Rosell
Santa Agnès	1570-1700	10,96	Dantí, 137-141
Santa Coloma de Queralt	1565-1650	9,05	Gual, 47
Santa Perpètua	1573-1650	11	Gual, 52
Savallà	1566-1600	1,3	Gual, 63
Segura	1600-09/1630-49	4,4	Gual, 63
Sentmenat	segles XVI-XVII	12	Canyameres
Solsona	1598-1657	6,74	Planes, 497
Tarragona	1575-95/1601-39	9,76	Recasens, 51
Torelló	1578-1628	7,69	Casellas
Tossa de Mar	1593-1660	4,55	Zucchitello, 39
Vallespinosa	1600-1640	28	Gual, 51
Vallgorguina	1630-1700	4,4	Dantí, 141
Valls	1600-1640	25,94	Olivé, 206
Vilabella	1566-1640	8,41	Aguadé, 14-15
Vilafranca del Penedès	1605-1700	6,92	Nadal, 54
Vilamajor	1570-1700	5,06	Dantí, 137-141
Vilaverd-la Riba	1586-1640	9,64	Gual, 20
Vimbodí	1631-1700	7,93	Gual, 20
* Recull a partir de les fonts consultades (mireu nota 158).			
** Per tal d'abreujar la referència completa, s'ha procedit a esmentar aquí autor i pàgina corresponent.			

Font: Llibres de matrimonis de la nota 158 .

Per a tot Catalunya, dades extrapolades per Jordi Nadal i Emili Giralt¹¹ a partir de l'anàlisi de les parròquies de Sant Just i Pastor de Barcelona, Creixell, Palamós, Cassà de la Selva i Vilafranca del Penedès, la proporció de francesos establerts al Principat entre 1570 i 1620 oscil·lava entre el 10 i el 20% del total de nuvis masculins —percentatge, aquest últim, obtingut per a aquesta cronologia al Baix Llobregat—, i encara afegien que el nombre de marits d'aquesta procedència fou molt més baix de 1641 en endavant: un 7% a Sant Joan de Lleida entre 1641 i 1720; el mateix valor a Sant Just i Pastor de Barcelona del 1641 al 1718; un 2,8% a Vilafranca del Penedès des del 1654 al 1720; un 1,9% a Cassà de la Selva i a Palamós entre 1641 i 1717; i del

¹¹ NADAL, JORDI i GIRALT, EMILI.: *La population...*, 1960, p. 60-62.

0,6% a Creixell del 1642 al 1720 —mentre que per al Baix Llobregat, entre 1640 i 1699, el percentatge de marits francesos no superava el 6,5%—. El mateix Jordi Nadal,¹² afegint les parròquies de Santa Maria de Mataró i Llavaneres, obtindria entre 1575 i 1700 un percentatge del 8,6% de marits francesos. En períodes fracturats, per a 1575-1626 observa un 16,6% de cònjuges immigrants, mentre que entre 1626 i 1700, el percentatge davalla fins el 5,6.

Jaume Dantí¹³ obté un percentatge de contraents masculins del 8,8% de mitjana entre 1575 i 1625, per a set pobles del Vallès Oriental —Cànoves, Sant Celoni, Santa Agnès, Bigues, L'Ametlla, Vilamajor i Lliçà d'Amunt—. Entre 1630 i 1700 el valor de la mitjana passa al 4,8% per a altres set parròquies de la mateixa comarca —Cànoves, Campins, Vallgorguina, Santa Agnès, Bigues, L'Ametlla i Vilamajor—.

Valentí Gual,¹⁴ per a la Conca de Barberà, afirma que a la Conca estricta només Vimbodí (1671-1680) i Vilaverd (1591-1600) assoliren la proporció d'occitans assenyalada per Jordi Nadal i Emili Giralt —1 de cada 6 homes casats—, mentre que la resta de parròquies no arribaren a ser 1 de cada 10; a l'Alt Gaià, destaca, en canvi, el cas de Santa Coloma de Queralt on entre 1565 i 1640 s'aconsegueix un valor del 9,8%; i per a la Plataforma Segarrenca obté un percentatge global entorn al 5%.

Fora del Principat, José A. Salas,¹⁵ a la població aragonesa de Barbastro entre el 1571 i el 1700, aconseguix un percentatge de marits francesos de l'ordre del 7,5% i a Quinto de Ebro, del 1581 al 1700, del 4,44%; i, d'altra banda, assenjala que la major concentració en les arribades fou entre 1611 i 1640 per a la primera població i en el primer decenni (1581-90) a la segona. Aquest mateix historiador en un altre article sosté que la immigració masculina francesa a Saragossa a principis del segle XVIII representa un 3% dels matrimonis celebrats a les parròquies de San Pablo, San Miguel i San Gil.¹⁶

Vicent Casanova i altres,¹⁷ per a Bellreguard, enregistren només un 0,7% de marits francesos entre 1624 i 1699.

¹² NADAL, JORDI: "La població catalana..." dins: *Història de Catalunya*, vol. IV, 1978, p. 53-56.

¹³ DANTÍ, JAUME: *Terra i població...*, p. 133-141.

¹⁴ GUAL, VALENTÍ: *Gavatxos...* 1991, p. 15-23, 47-51 i 61-63.

¹⁵ SALAS, JOSÉ A.: "La inmigración francesa en Aragón...", *Estudios* (1985-1986), p. 55-59.

¹⁶ SALAS, JOSÉ A.: "Migraciones internas y medium-distance en Aragón (1500-1900)" dins *I Conferencia Europea...*, vol. II., 1993, p. 189-215.

¹⁷ CASANOVA, VICENT i ALTRES: "Aproximació a la demografia històrica..." dins *Estudis...*, vol. 1., 1988, p. 251-263.

Francisco Sánchez-Montes,¹⁸ en el seu estudi de setze parròquies de Granada al llarg del segle XVII, comptabilitza només 67 immigrants procedents del regne de França —un escàs 0,3% del total—. En canvi, per a la mateixa ciutat, entre 1665-1700 i amb quatre parròquies, José M. Rabasco¹⁹ localitza un total de 96 cònjuges masculins francesos, però sense presentar cap percentatge respecte el total de noces del període. Aquestes dades posen de manifest que la immigració ultrapirinenca a Granada fou més intensa a la segona meitat del segle XVII, a diferència del que acostuma a passar al Principat.

Per al Baix Llobregat, Ferran Balanza,²⁰ analitzant el Llibre I de Matrimonis (1599-1648) de Martorell —no disponible a l'arxiu parroquial—, comptabilitza 61 matrimonis de francesos respecte a les 214 noces enregistrades —un 28,5% del total—, entre 1599 i 1624, malgrat els buits documentals existents. Iván Fernández²¹ documenta a Corbera de Llobregat, entre 1582 i 1700, un 10,5% de desposoris amb presència occitana, destacant que del 1632 al 1656 el percentatge és del 18,2%. Francesc X. Lladó²² a Sant Andreu observa que un 19,27% dels enllaços celebrats entre 1566 i 1636 tenien presència francesa. Raimon Masdéu,²³ en el seu estudi de Sant Just Desvern, aconsegueix, entre 1580 i 1700, un 10% d'immigrants ultrapirinenecs d'ambdós sexes respecte al total de cònjuges. Carles Millàs²⁴ afirma que el 6,71% dels matrimonis realitzats al Papiol entre 1566 i 1700 tenen presència francesa. Ferran Oliveras²⁵ documenta a Sant Boi, entre 1625 i 1660, 74 marits d'origen occità, xifra que suposa un 37% dels cònjuges masculins.

Si, d'altra banda, s'observen els resultats d'altres fonts documentals, hom pot destacar les aportacions de Núria Sales,²⁶ la qual recull, citant Nadal i Giralt, que l'any 1457 el 8% dels ingressats a l'Hospital General de la Santa Creu de Barcelona eren francesos, prop del

¹⁸ SÁNCHEZ-MONTES, FRANCISCO: *La población granadina...*, 1989, p. 128-134.

¹⁹ RABASCO, JOSÉ M.: "La inmigración a Granada..." dins *Actas...*, vol. III., 1975, p. 347-360.

²⁰ Informació mecanografiada i inèdita d'una recerca en curs, a partir del buidatge del *Llibre de Matrimonis 1599-1648* que l'autor disposa per ser el director dels Museus de Martorell.

²¹ FERNÁNDEZ, IVÁN: "Immigració occitana a Corbera de Llobregat". Treball inèdit, 1995.

²² LLADÓ, FRANCESC X.: "Immigració occitana, s. XVI-XVII, a Sant Andreu de la Barca". Treball d'investigació, 1996.

²³ MASDÉU, RAIMON: *Demografia de Sant Just Desvern. s. XVI-XVII*. Bellaterra: UAB (tesina de llicenciatura), 1992, p. 136-138.

²⁴ MILLÀS, CARLES: "La immigració francesa...", *Materials...*, 2 (1996), p. 85-93.

²⁵ OLIVERAS, FRANCESC: "St. Boi, 1625-1660. Una població catalana enmig de les crisis del segle XVII", treball inèdit, 1995.

²⁶ SALES, NÚRIA: "La immigració francesa..." dins VILAR, PIERRE (dir.): *Història...*, vol. IV., 1992, p. 103-113.

20% l'any 1500, vora del 50% entre 1539-40 i 1566, per baixar fins un 40% el 1581, un 13% el 1640 i un 10% el 1680; o bé, els treballs que per al Baix Llobregat ha desenvolupat Jaume Codina²⁷. La utilització dels expedients diocesans, els capítols matrimonials, les llibretes de compliment pasqual i els registres de malalts de l'antic hospital de la Santa Creu de Barcelona l'han permès comptabilitzar per a la zona del Delta, per exemple, 637 nuvis francesos entre el 1601 i el 1723; 314 homes i 11 dones enregistrats a l'Hospital entre 1566 i 1604; o l'elevadíssima presència —segons les llibretes de compliment pasqual— dels francesos a Sant Boi el 1601: un 44,2% de la població adulta total. Aquestes dades donen versemblança a l'alta proporció d'immigrants francesos que es casen a Olesa i demostra, en definitiva, el fort impacte de la immigració ultrapirinenca en les parròquies grans del Baix Llobregat.

Enric Moreu-Rey,²⁸ pioner dels estudis d'immigració francesa, a partir del cens de francesos de 1637 i el recompte de 1640, observa a Barcelona que els francesos representaven el 17,7% dels focs de la Ciutat Comtal.

Salvador Rovira,²⁹ a Tamarit, emprant els manuals notariaus, observa que un 21% dels immigrants francesos es concentren al darrer quart del segle XVI i un 24% al primer quart del Sis-cents, per davallar amb posterioritat: el 13% al segon quart i un 7% al tercer quart del XVII.

Narcís Castells,³⁰ a partir del Manual d'Acords de Girona, observa que entre 1473 i 1576 el nombre de famílies que arriben des de França fou de 228, representant un 16,2% del total de famílies immigrants a la ciutat.

Per al País Valencià, Rafael Benítez,³¹ analitzant els llibres d'aveïnament, obté una presència de l'ordre d'un 4,8% de francesos a la capital valenciana entre 1515-1524; un 11,9% de 1555 a 1569; un 16,78% des del 1570 al 1584; i un 23,47 al període 1585-1599. I, d'altra banda, recull als registres de contractes o d'afermament un 4,96% de francesos entre 1601-1611 i un 0,93 del 1645 al 1654.

²⁷ CODINA, JAUME: "La immigració francesa..." dins: XXV Assemblea..., 1985, p. 226-371.

²⁸ MOREU-REY, ENRIC: *Els immigrants francesos...*, 1959, p. 17 i ss.

²⁹ ROVIRA, SALVADOR J.: *Tamarit*, 1991, p. 77.

³⁰ CASTELLS, NARCÍS: "Els moviments migratoris..." dins *Actes...*, vol. I, 1984, p. 65-74.

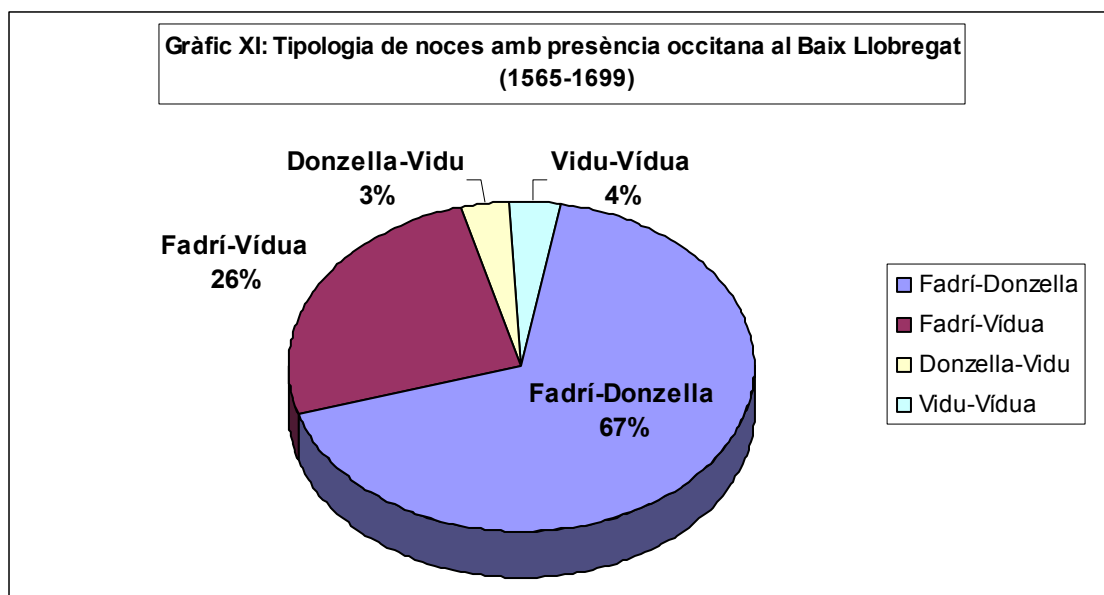
³¹ BENÍTEZ, RAFAEL: "Las migraciones internas..." dins *I Conferencia Europea...*, vol. II, 1993, p. 227-246.

ESTAT CIVIL I TIPOLOGIA DE NOCES

Pel que fa a l'estat civil dels immigrants francesos a la comarca, s'evidencia una presència majoritària de contraents solters que accedeixen al matrimoni per primer cop, un 92% del total d'occitans, entre fadrins i donzelles, mentre que els cònjuges que es casen en segones núpcies representen el 8% dels nouvinguts. Es palesa doncs, el caràcter juvenívol que tingué la immigració occitana, a banda de tractar-se d'un viatge sense retorn, una emigració definitiva, com afirma Jaume Codina:³²

És una emigració definitiva. Els joves es casen i obren llar a la nova terra; les famílies de nouvinguts s'hi instal·len igualment".

Respecte a la tipologia de noces, Gràfic XI s'observa una important quantitat d'enllaços entre fadrins i donzelles, 489, que representen un 67% del total, mentre que esdevé també important el nombre de núpcies que es produeix entre nuvi francès i vídua, 185 casos, el 25% de totes les noces. Per contra, els enllaços entre vidu i vídua i entre vidu i donzella són escassos, representant un 4% i un 3% del total.

Font: Llibres de matrimonis del Baix Llobregat. Elaboració pròpia.

³² CODINA, JAUME: "Introducció històrica...", dins *Materials...*, 1999, núm. 5, p. 19.

Segons l'origen dels contraents, en un 91% dels casaments, el nuvi és natural de França i la núvia és catalana, mentre que en 22 ocasions (un 3%) és la núvia qui procedeix del país veí i el marit és català. Les noces en què ambdós cònjuges són francesos són 39, un 6% del total. Aquestes dades demostren, un cop més, el caire masculí que presenta la immigració francesa, si més no, quant als cònjuges que es casaven al Baix Llobregat. Aquestes dades demostren, un cop més, el caire bàsicament masculí que presenta la immigració francesa, si més no, quant als cònjuges que es casaven al Baix Llobregat

Jaume Codina,³³ per a les poblacions del Delta del Llobregat, comptabilitza, del 1446 al 1723, un total de 936 matrimonis amb presència occitana: un 66,7% correspon a noces entre un francès i una catalana; un 31,8% són d'ambdós cònjuges ultrapirinenecs; i, un 1,4%, de català amb francesa.

Jaume Agudé,³⁴ a Vilabella, observa que un 80,8% de les noces amb presència francesa foren entre marit occità i muller catalana i un 19,2% d'enllaços van ser entre consorts de l'altra banda dels Pirineus.

Mariela A. Fargas,³⁵ a la parròquia de Sant Just i Pastor de Barcelona, entre 1566 i 1599, recull un total de 222 nuvis francesos, dels quals un 75% es casaren amb núvia catalana, un 12,6% s'uniren amb franceses i un escàs 2% contragueren matrimoni amb muller d'altres indrets. Es desconeix l'origen femení del 10% restant.

Francesc Castells,³⁶ a Argentona, observa que el percentatge de vídues que es casen amb francesos és de l'ordre del 27% del total de matrimonis amb nuvi francès.

LA DEDICACIÓ PROFESSIONAL DELS OCCITANS

Respecte a l'ocupació de la població immigrada d'origen francès, s'han elaborat sengles taules que recullen, d'una banda les professions dels nouvinguts que es casaren al Baix Llobregat i a Catalunya —Taula XVI— i d'altra, la població activa, ordenada per sectors, dels occitans que arrelaren a la comarca —Taula XVII—. Per al Baix Llobregat, s'observa que de les 486 partides consignades amb l'ofici o ocupació dels

³³ CODINA, JAUME: "La immigració francesa..." dins: *XXV Assemblea...*, 1985, p. 258.

³⁴ AGUDÉ, JAUME: "La població de Vilabella..." dins: *XXXV Assemblea...*, 1989, p. 26.

³⁵ FARGAS, MARIA A.: "Movimientos migratorios...", *Beca...*, 1990, p. 785-795.

³⁶ CASTELLS, FRANCESC: "Estudi sobre l'arribada..." Treball inèdit, 1991.

francesos, un 61,5% correspon a població pagesa o, si més no, a treballadors del camp, amb un total de 297 anotacions, que apareixen consignades amb els epígrafs de *pagès*, *agricolae*, *hortolà* o *camperol*. També és prou significatiu el registre de *mosso*, *treballador* o *jornaler*, amb un 13,2% —representant 64 francesos—, encara que no s'especifica el tipus d'activitat a la qual es dediquen. Si aquests desenvolupen la seva feina en el camp, les xifres s'acostarien al conjunt de la població activa. El que s'intueix, mitjançant l'observació d'aquestes últimes partides, és la humilitat d'aquests *mossos*, ja que la seva anotació dins dels llibres de matrimonis és bastant més breu i sintètica que d'altres cerimònies enregistrades. De menys quantitat, encara que no menys importants, són els oficis de teixidor (de lli o de llana) —23 casos—, mestre de cases —22—, serrador —14— o ferrer —11 anotacions—

L'estructura de la població nouvinguda, segons la seva activitat econòmica, constata la clàssica imatge de l'immigrant francès com a pagès del camp català, donat que les tres quartes parts d'aquest contingent correspon al sector primari i al conjunt de treballadors i bracers —un 75,2% del total d'oficis consignats—. La població ocupada al sector secundari abasta un 15,6% del total —21,5% si es prenen les professions anotades— i, dintre d'aquest bloc, destaca el tèxtil, amb una presència del 30%, i la construcció, amb un 41% del sector. Per la seva banda, el sector serveis —comerç, construcció i transports— només és representat per un 6'5% del total de francesos.

Aquestes últimes dades confirmen, així mateix, l'existència d'un tipus d'immigració francesa força més qualificada, amb una gran diversitat d'oficis dins de la menestralia, la qual cosa demostra el gran nombre de mestres de cases, ferrers o teixidors de lli que treballen a la comarca.

**Taula XVI: Oficis dels occitans al Baix Llobregat i a Catalunya
(1565-1699)**

Oficis	BAIX LLOBREGAT	Barcelonès**	Conca de Barberà***	Maresme***	Solsonès***	Anglesola	Banyoles	Calonge	Puig-reig	Sant Sadurní	Tarragona	Torelló	Vilabella	TOTAL
Apotecari		1									1			2
Artesà metalls		21												21
Artesà seda		10												10
Ataconador				1										1
Baster			2											2
Boter	3		1		1									5
Botiguer-			2	3	2						4			11
Bracer	3			42	1	1	18		1			3		69
Bricoller				1										1
Calderer	2				2									4
Carboner	1						1							2
Carnisser	1													1
Carreter							1							1
Cirurgià-	2	2	1	1		1			1		1			9
Cisteller	1										1			2
Clavater				1										1
Colomaire			1											1
Corder	5			1			1							7
Espardanyer	1													1
Ferrer	11		12	3	7					1		1		35
Forner-flequer	2	11						2						15
Fuster-	2	6	3		2						6			19
Guixer-	1									1				2
Hospitaler			1											1
Hostaler	1													1
Majordom										1				1
Manyà	2													2
Mariner		9		2							18			29
Marxant	1		2		1							1		5
Menescal													2	2
Mercader		2	1											3
Mercer	1													1
Mestre de cases	22	8	25	8	11	1	9	2	1	1		1	2	91
Moler		3												3
Moliner	3		6	2	1					1				13
Muler	1													1
Negociant	1	4	2											7
Nunci	2													2
Pagès-hortolà	297	82	53	9	14	8		7	8	10	20	1	20	529

Paperer			1				1							2
Paraire					1		2			1				4
Passamaner				1										1
Pastor-duler	3		6			1					5			15
Pedranyaler			1		1									2
Pelaire		2												2
Pentinador			3											3
Picapedrer			3		2	2	1		2					10
Punter				1										1
Rajoler	4		1	1										6
Revenedor		3	1											4
Sabater	6	15	7	3			1	1		2	1	1	1	38
Sastre	6	15	6	2	1		3			1				34
Serrador	14		10	20	3		3			2		1		53
Soldat		4												4
Tallerer							1							1
Teixidor	23	20	8	1	5	3	9	1	3	2	5	1	6	87
Tintorer			2											2
Traginer-	3	10		3	5		2				1			24
Treballador-	61	26		55			3			4				149
Vidrier			1							1	1			3

* Elaboració pròpia a partir de les fonts consultades i dels llibres de noces del Baix Llobregat. Mireu nota 158.

**Agrupació de les parròquies de Sant Just i Pastor i Santa Maria del Pi de Barcelona.

***Mireu agrupacions a la Taula XV.

Taula XVII: Població activa dels immigrants occitans al Baix Llobregat (1599-1714)

SECTORS	TOTAL	% del total	% dels consignats
Sector primari	301	45,33	61,93
Agricultura	297	44,73	61,11
Ramaderia	4	0,60	0,82
Sector secundari	104	15,66	21,40
Tèxtil	30	4,52	6,17
Pell i cuiro	16	2,41	3,29
Construcció	43	6,48	8,85
Metall	15	2,26	3,09
SECTOR TERCIARI	14	2,11	2,88
Comerç i transport	6	0,90	1,23
Medicina i salut	2	0,30	0,41
Alimentació	6	0,90	1,23
Treballadors i altres	67	10,09	13,79
Subtotal	486		
No consta	175	26,81	
TOTAL	664	100	

Font: Llibres de matrimonis del Baix Llobregat. Elaboració pròpia .

EL BISBAT DE PROCEDÈNCIA

L'estudi del bisbat d'origen ha permès localitzar el punt de partença dels immigrants francesos que arribaren al Baix Llobregat en època dels Àustria —Taula XVIII—. En primer lloc, cal dir que els diferents rectors de la vila només consignen la parròquia o el bisbat de procedència dels nouvinguts en 411 partides de casament, un 56% del total de noces amb presència occitana. A la resta de partides —314—, solament s'anoten les expressions *francès* o *natural del regne de França*. Els francesos eren originaris, majoritàriament, dels bisbats situats a la zona pirinenca, representant un 62% dels contraents enregistrats. Destaquen els bisbats de Comenge —que aporta 149 immigrants, corresponent a un 37%—, Rius i Coserans —amb 27 anotacions cadascun—, Pàmies —18— i Elna —16—. Del Llenguadoc i Conca de la Garona, amb un 23% dels registrats, predominen els d'Auish —28—, els d'Agen —17— i els de Lombers —16—. Quant al procedents de les Terres Altes i Massissos, al voltant del 10%, es pot destacar la diòcesi de Càors —amb 20 casos—. D'altres indrets de la geografia francesa, només s'aporta un 5% d'immigrants.

En d'altres estudis fets a d'altres zones i localitats de Catalunya,³⁷ i només segons els llibres de noces, s'observa que les partides que consignen el bisbat d'origen dels nouvinguts representen el 46% del total. D'aquestes partides, cal destacar la procedència majoritària dels bisbats situats a la zona pirinenca i prepirinenca —al voltant d'un 56%—, principalment els situats a la part central de la serralada, Comenge (30%) i Tarba (12,5%). Una segona àrea de procedència correspon a les Terres Altes i als Massissos muntanyencs —a l'entorn del 22% dels immigrants consignats—, destacant els bisbats de Càors, Claramunt i Tula. La plana llenguadociana aporta un 20% dels francesos documentats, mentre que des d'altres terres franceses, només arriba un testimonial 2%.

³⁷ Consulteu nota 158

Taula XVIII: Bisbat de procedència dels immigrants francesos al Baix Llobregat*

Bisbat	BAIX LLOBREGAT	Conca de Barberà**	Maresme***	Solsonès****	Anglesola	Banyoles	Barcelona (El Pi)	Calonge	Lleida	Sant Sadurni	Tarragona	Torelló	Vilabella	TOTAL
Agen	17			2						4	5			29
Albèrnia				2										2
Albí	2	2		1			4		1		1			11
Alet	4		1								1			6
Auish	28	2	3	1	4			1	29	4	16			88
Baiona	1		1											2
Besançon	1						1							2
Besans	1										1			2
Bezièrs	1										1			2
Bordeus	1		1				1		5		1			9
Calais									1					1
Càors	20	15	2	2				2	5		6		2	55
Carcassona			1				1		2					4
Castres	3													3
Claramunt	7	20	5	1			2		3		1			39
Comenge	149	52	30	8	12	1	6	7	63	3	68	1	9	410
Condom	1	1	1											3
Coserans	27	5	1	6	1				2	1	6		1	50
Elna	16	1	1				14							32
Grenoble		1					1							2
Frejús	1													1
Laitora	3						1				1			5
Langres	1													1
Lavaur	1													1
Lescar	1								2					3
Lió			1				4				3			8
Llomotges	3	5	4		3	1	1		14		3			34
Lombers	16	1	1			1			8	1	4			32
Lorena		1					1							2
Marsella	1						1							2
Mirapeis	2		7								1			10
Montalba	1								2					3
Montpeller	1										2			3
Narbona	7		1				2		17		1			28
Nîmes	2													2
Oloron	3								7		2			12
Pàmies	18	6	21	4			2		1		3			56
París	4								3					7
Perigús	1	1					1							3
Reims	1													1
Rius	27	1	2	1					1		6	3	1	42
Rodés	6	6	3				2		1	1	4	1		24
Saboia	2													2
Saintés	1													1
Sant Pons	1													1
Santa Flor	6	6	4	6			3	1			4	1	1	32
Sarlat	3	1	5								1		1	11
Sistera	2													2
Tarba	3	63							19		25		1	111
Tolosa	9	3		1			5		8		14	1		42
Tours		1												1
Tula		13	5	5	1						6		2	32
Valence	1													1
Viviers	1													1
Ignorat	317	105	145	60	4	57	11	16	516	28	62	8	8	1.344
Total	725	312	246	100	25	60	64	27	710	42	249	15	26	2.613

* Elaboració pròpia a partir de les fonts consultades i dels llibres de noccs del Baix Llobregat. Mireu nota 158.

**Agrupació de la Conca Estricta, l'Alt Gaià i la Plataforma Segarrenca.

***Agrupació de les parròquies d'Arenys de Munt, Argentona i Malgrat de Mar.

****Agrupació de les parròquies d'Àrdèvol, Clarà, Llobera, Sant Llorenç de Morunys i Solsona.

Jordi Nadal i Emili Giralt,³⁸ a partir de la llista de matriculació de francesos al 1637, obtenen un 42,55% d'immigrants de la zona pirinenca; un 34,27% del Llenguadoc i la Baixa Garona; un 22,07% de les Terres Altes i els Massissos; i un 1,11% d'altres indrets.

Josep M. de Solà-Morales,³⁹ utilitzant fonts municipals, notariais i parroquials a Olot i rodalies al llarg dels segles XVI i XVII, detecta que el 41,75% dels francesos provenia de les terres de l'interior i Provença, el 17,48% venia de la zona pirinenca i el 9,71% arribava des d'una zona intermèdia.

Josep M. Llobet,⁴⁰ consultant els capítols matrimonials de Cervera, observa que dels bisbats pirinencs arriben a la ciutat un 50% dels immigrants, mentre que de les Terres Altes i Massissos, provenen un 21% i del Llenguadoc i la Conca de la Garona prop d'un 16%.

Josep M. Planes,⁴¹ per a la Tàrrrega de l'Edat Moderna, recull un 73% de partides que contemplen el bisbat de procedència, dels quals un 54,5% correspon als Pirineus, un 23% a les Terres Altes, un 7% a la Conca de la Garona, un 9% al Llenguadoc i un 6% a altres diòcesis.

Es podria concloure constatant que l'abast migratori que es produí al Baix Llobregat, resultà força més colpidor que a d'altres comarques i zones de Catalunya, principalment degut a la fertilitat de les terres i al dinamisme econòmic i la diversificació professional que es donaven a la comarca, la qual cosa esdevindria un excel·lent reclam per a aquells immigrants que arribaven de l'altra banda dels Pirineus, especialment a les primeres dècades del segle XVII. En aquest sentit, Jordi Nadal i Emili Giralt⁴² analitzen les causes de l'èxode occità, des de dues òptiques ben diferenciades. Des del punt de partida, els motius que impel·lien a emigrar són: el conflicte religiós entre els hugonots i els catòlics, la fam i les epidèmies, el tradicional corrent migratori de nord a sud, la superpoblació d'algunes terres pirinenques, els lligams

³⁸ NADAL, JORDI i GIRALT, EMILI: *La population catalane...*, 1960, p. 69-75.

³⁹ SOLÀ-MORALES, JOSEP M. DE: "La immigració francesa a Olot...", dins *Federation...*, 1970, p. 221-280.

⁴⁰ LLOBET, JOSEP M.: "La immigració francesa...", *Espacio...*, t. 2, 1989, p. 50.

⁴¹ PLANES, JOSEP M.: *Demografia i societat de Tàrrrega...*, UB (tesi doctoral), 1987, p. 456.

⁴² NADAL, JORDI i GIRALT, EMILI: *La population catalane...*, 1960, p. 97-127.

socioculturals entre Catalunya i la França meridional —afinitat d'ambdues llengües, lligams religiosos, etc.⁴³— o el contrabandisme. Des del punt d'arribada, a part dels aspectes socioculturals, caldria atribuir la immigració francesa al bandolerisme, al buit demogràfic català, a l'atracció que generaven els sous, o a l'existència de masos rònecs o camps sense conrear. Evidentment, aquestes causes aplicables al conjunt del país i dels nouvinguts poden ser vàlides per al Baix Llobregat, una comarca excel·lentment situada, amb una subpoblació manifesta, amb terres aptes per al conreu i amb una oferta de treball important.

⁴³ SALES, NÚRIA: "La immigració francesa..." dins VILAR, PIERRE (dir.): *Història...*, vol. IV., 1992, p. 109.